GAZETA KRAKOWSKA

Nro 100.

z KRAKOWA dnia 14 GRUDNIA 1825 roku we ŚRODĘ.

— Z *Krakowa.* —

Na trzeciem Posiedzeniu Seymu Rzeczy pospolitey Krakowskiey dnia 7 Grudnia 1825 r. Delegowany Senator Radwański stosownie do Art. 106 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne odczytał Izbie Prawodawczey Rapport o stanie Kraiu, przedstawiaiąc to wszystko cokolwiek wskutku Ustaw obowięzuiących i działań Rządu przez upłyniony rok etatowy nastąpiło w różnych gałęziach Administracyi Kraiowey.

To zdanie sprawy w moc Art. 107 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne do Akt Seymowych złożone i w druku każdemu z Członków Reprezentacyi udzielone zostało.

Reprezentant Habowski przymawiaiąc się do odczytanego Rapportu o stanie Kraiu oznaymił potrzebę urządzenia mieszkania w gmachu S. Scholastyki dla Proboszcza i Wikaryusza Parafii S. Krzyża w zamiarze ułatwienia tymże sprawowania obowiązków Pasterskich, zwłaszcza że dotąd ciż Duchowni mieszkaią przy Kościele S. Marka, ktorego odległość od Parafii zrządza przeszkody dla Obywateli Parafiian w należnym i śpiesznym Administrowaniu obrządków religiynych.

Wniosek ten Izba Prawodawcza postanowiła przesłać Rządzącemu Senatowi, a następnie:

Reprezentant Czapski zamówił sobie głos na dalszych Sessyiach Seymu do uwag nad odczytanem Obrazem Kraiu.

Marszałek Seymu w postępie działań Izby Prawodawczey polecił Sekretarzowi Seymu odczytanie nadeszłych od Senatu Proiektow.

Odczytane przeto zostały:

1) Proiekt do Budżetu Przychodu i Rozchodu na rok 18$\frac{26}{27}$.

2) Rachunki z przychodu i wydatków funduszu ogólnego roku etatowego 18$\frac{24}{25}$.

3) Proiekt do Uchwały przeznaczaiącey połowę dochodu czystego z Loteryi Kraiowey w ciągu roku 18$\frac{26}{27}$ wpłynąć maiącego na wsparcie funduszu Towarzystwa Dobroczynności, z uwagi: iż dochody ogolnego Domu schronienia Ubogich pod Opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiącego nieodpowiada-

ią liczbie osób łaskawego wsparcia potrzebuiących, ile zbieg nieprzyiażnych okoliczności pomnażaiąc z iedney strony ilość Ubostwa cisnącego się do tego przytułku nędzy i sieroctwa, z drugiey uszczupla źródła niestałych przychodow a dobrowolnych ofiar spodziewane, a tak zachodzi należna troskliwość, ażeby zakład ten chlubę Krakowianom przynoszący, nieznalazł się w niedostatku lub w potrzebie zamykania drzwi Osobom słuszne prawo do litości Współmieszkańców maiącem.

Proiekt ten iako w materyi Skarbowey łącznie z Proiektem do Budżetu i Rachunkami Izba Prawodawcza postanowiła przesłać Kommissyi Seymowo-Skarbowey do opinii.

4) Sekretarz Seymu czytał następnie Odezwę Senatu obiawiaiącą potrzebę urządzenia Górnictwa Kraiowego, o co tego dotąd na trudnościach natrafiaiących z przyczyny niestosownosci wskazaney od byłey Kommissyi Organizacyiney za prawidło Ustawy Maxymiliańskiey, iako też konieczności godzenia uchwalonych, a ieszcze nierozwinionych zasad przyszłego Prawodawstwa zistniącemi przepisami Policyino-Grórniczemi.

Proiekt do Ustawy Gorniczey przez Rządzący Senat nadesłany dla swey obszerności odłożony został w czytaniu do następney Sessyi, exemplarze iednak drukiem ogłoszone, rozdane zostały obecnym Członkom Reprezentacyi, i solwowana Sessyia do dnia poiutrzeyszego z powodu Swięta, to iest do dnia 9 Grudnia r. b. 1825 na godzinę 10 z rana.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 5 Grudnia.

JO. Xiążę Namiestnik Krolewski mianować raczył JPP. Aloizego Owidzkiego, Jozefa Mędrzeckiego i Józefa Paschalskiego Adwokatow przy Sądzie Appellacyynym, Mecenasami przy Sądzie Naywyższey Instancyi.

Adwokatami zaś przy Sądzie Appellacyynym mianowani zostali JPP. Jakób Rudnicki i Jan Kanty Kobylański, Patronowie przy Trybunale Cyw: I. Instan: Woiew: Mazowieckim.

Dnia 17 Listopada sławny szybkobiegacz Goehrig z Darmstadu, odbył kurs w Petersburgu, biegnąc 24 razy około uieżdzalni pałacu J. C. M. W. Xięcia Michała; przestrzeń tę 10 wiorst wynoszącą, ubiegł w 49 minutach. A zatem Goehrig Warszawski prędzey bieży, gdyż podobną przestrzeń ubiegł w 35 minutach. Cena była po pół dukata, czyli 5 ruoli assygnacyiami.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec żyta od 9 zł: i pół do 10 i poł. Pszenicy od 13 do 18. Jęczmienia od 7 do 8 i grosz srebrny. Owsa od 4 i poł do 5 i groszy 10. Siana furę iednokonną od 11 do 16, parokonną do 19 do 23 i poł. Słomy furę zwyczayną od 5 do 6 i poł.

Z Petersburga d. 7 Listopada d. K.

(z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Petersburgska donosi z Taganrogu pod dniem 15 Października:

"Cesarz Jegomość powrócił tu szczęśliwie dziś o godzinie 7 wieczorem, z podróży przedsięwziętey do miast: Ro-

stowa, Nachiczewana, Nowego i Starego Czerkaska i Azowu. N. Cesarstwo Jchmość w naypożądańszym stanie zdrowia tu przebywaią."

W Gubernii Twerskiey, Powiecie Horochowskim, we wsi Szubinie, z dnia 2go na 3ci Września, zapadła się ziemia na 5½ sążni szerokości, na 7 długości, a głębokości na 4ry sążnie. Razem tez zapadły spichrz na tem mieyscu będący ze zbożem, i 4ry sążnie drzewa opałowego.

Z Paryża d. 29 Listopada.

Hr. Reinhard, Poseł nasz przy Seymie Związku Niemieckiego, miał u Króla osobne posłuchanie.

Jenerał porucznik Hr. Bouillé (syn Margr. Bouillé, który napisał w owym czasie sławny list do Zgromadzenia konstytucyynego z Luxemburga) mianowany został, w mieysce Jenerała Donzelot gubernatorem na Martynice.

Wakuiący przez śmierć P. Lecaux urząd bibliotekarza przy Sorbonie otrzymał P. Jan Tilt, który w r. z. przybywszy z Londynu wyrzekł się wiary Ewanielickiey.

Jnskrypcyie Emigrantów stoią bardzo nizko; przed 8 dniami nie dawano za nie na gieldzie iak po 54 za sto, a potem 3ch procentowe obligacyie spadły o 8 od sta.

Łodź rybacka z Boulogne znalazła w morzu 3 kotwice, z których na iedney znaydcie się rok 1410, a na drugiey 1640. Należały zapewne do okrętów woiennych, które w owczesnych bitwach zatopione zostały.

Podług listu z St. Thomas pod dniem 8 Października, pomimo zakazu prowadzony tam ciągle iest przez pewnych ludzi obrzydły handel niewolnikami: 6 Francuzkich i 3 Hollenderskich okrętów (których kapitani są Francuzami) prowadzą ten owy handel; 3 z innych przywiozły z Boni 1177 niewolników. Wszystkie ich papiery są zmyślone i w St. Thomas fabrykowane.

Z Alexandryi piszą pod dniem 28 Października, iż zbior tegoroczniey bawełny w Egipcie wynosił do 240,000 pak, i to lepszego gatunku, niż dawniey.

Z Madrytu d. 20 Listopada.

Poiutrze ziedzie Król z Eskurial do stolicy tuteyszey, a za kilka dni po 6 Grudnia (rocznicy urodzin Krolowey) zaymie w Prado mieszkanie.

Do dziennych wieści, za których pewność ręczyć niemożna, należą rozwiązanie Junty doradczey, nowe urządzenie Rady stanu i cząstkowa zmiana Ministrów. P. Recacho, Minister policyi zostaie ciągle w dobrem porożumieniu z Xciem Jnfantado.

W Korunie nastąpiło wiele uwięzień z powodu przeiętey korrespondencyi liberalistów w Londynie z swoiemi w tem mieście przyiaciołmi. Minister woienny nakazał także baczność nad tameznemi brzegami przeciw mogącemu nastąpić wylądowaniu. Wnoszą ztąd, iako by wieść o przedsięwziąść się maiącey wyprawie przez Minę przeciw naszem brzegom, miało iakies podobieństwo. Zresztą z Alkaria przyprowadzono do tuteyszych więzień wiele osób należących do spisku Bessieresa.

Z Lizbony d. 12 Listopada.

Hr. Casaflores, Poseł Hiszpański przy Dworze naszem, przybył tu i z zwykłemi obrzędami był przyięty. Wstępne iego posłuchanie dla słabości Monarchy naszego odłożone do kilku dni zostało. Sprawuiący dotąd interessa Hiszpańskie, P. Velasco iest odwołany, i mieysce iego iako Sekretarza poselstwa zastąpi P. Zea (brat byłego pierwszego Ministra Hiszpańskiego.)

W Mafra zwołana iest nadzwyczayna Rada stanu, którey od ieloy został zawarty z Brazylią traktat, i sądzą, iż zaproponuie Królowi zatwierdzenie tego traktatu.

Dnia 10 b. m. nadszedł tu list pod dniem 1 Września z Rio-Janeiro, zapewniaiący, że P. Stuart (Poseł Angielski) w wszystkich punktach ukończył swoie układy, i że około 15 Październiką urządzenia ogłoszone będą.

Z Rzymu d. 18 Listopada.

Względem wyzdrowienia Oyca S. zachodzi ieszcze ciągle wątpliwość: w przeszłym tygodniu rozchodziły się pomyślne doniesienia, teraz głoszą, iż zwróciła się choroba.

Podatek gruntowy został na rok przyszły o czwartą część zmnieyszony.

Przybyli tu Xżę San Fernando i Pani Józefowa Bonaparte z swą córką.

Zapewniaią, iż cudzoziemiec, iak mienią Anglik, zakupił zbiór listów częścią Tassa, częścią przez znakomite współczesne osoby do niego pisanych, wraz z niektóremi tego autora niedrukowanemi wierszami, za kwotę 800 szkudów.

Na przyszłą wiosnę oczekiwany tu iest sławny tegoczesny Angielski Pisarz Walter Scott.

Jubileusz Swięty posłużył do odkrycia okropney zbrodni. W Assissi żądano w zamęście młodey dziewczeny, na którą po zmarłey matce spadł znaczny maiątek; oyciec iey nie chcąc postradać użytku od maiątku swey córki, postanowił ią sprzątnąć. Za pomocą iednego służącego i murarza, zawiozł swą córkę do wieyskiego domu, zamknął w małym pokoiu i drzwi kazał zamurować, zostawiwszy tylko mały otwór do podawania iey przez tegoż służącego grubego iedzenia. To trwało iuż lat dziesięć; ale gdy zbliżył się Jubileusz, służący dręczony sumnieniem obiawił całą rzecz Władzy mieyscowey. Posłano zaraz po wydobycie dziewczeny, którey pierwszym głosem był po otrzymaney wolności: nie czyńcie oycu moiemu żadney przykrości!

Cztery tysiące Sardyńskich kupieckich okrętów opływaią teraz Srodziemne i inne morza, a w warsztatach buduią wiele ieszcze nowych.

Z Zante piszą: " Wyszła z Alexandryi Turecko-Egipska flotta znaydowała się dnia 19 Październiką w Wodach Kandyi, a Grecka pod wyspą Santorin. Ostatnia liczy teraz 100 dobrze we wszystko opatrzonych okrętów, i 27 palnych statków, i wkrotce spodziewać się należy ważnych zdarzeń. W tey chwili (d. 25 Październiką) rozchodzi się wieść, iż znaczną część należących do Egipskiey flotty przewozowych okrętow zabrali Grecy. "

Z Medyolanu d. 18 Listopada.

Dzisieysza Gazeta tuteysza zawiera

następuiący artykuł: N. Cesarz i Król przez wzgląd na zasługi, które zakon S. Pawła, pospolicie Bernabitami zwany przed swoim zniesieniem w Lombardyi w powierzonem mu religiynem i naukowem wychowaniu młodzieży kraiowi uczynił, postanowił przywrócić go do dawnych klasztorów w Medyolanie i Monza, z tym wyraźnem obowiązkiem, aby poświęcił się iedynie powołaniu swoiemu kształcenia młodzieży. Kardynał Arcybiskup tuteyszy, Hr. Gaisruk, przy uroczystem nabożeństwie w Kościele S. Alexandra zaprowadził ten zakon.

Z Londynu d. 25 Listopada.

O zdrowiu Króla w Windsor mamy pomyślne doniesienia. Sądzą atoli, że J. K. M. przed 1 Stycznia niezjedzie do stolicy.

Nie Austryiacki, ale Niderlandski Poseł, P. Falk, odwiedził Kolumbiyskiego Ministra P. Hurtado.

Pierwsze gabinetowe zgromadzenie naszych Ministrów nastąpi dnia 4 lub 5 Grudnia.

W Gibraltarze wyszło pod dniem 31 Października rozporządzenie zabraniaiące okrętom Genueńskim i Szwedzkim używania nadal bandery Angielskiey, gdyż iey w przewozie obcych towarów nadużywały. Kolumbiyski korszarz Soublette przyprowadził tam dwa zdobyte pod brzegami Hiszpańskiemi okręty.

Co chwila oczekiwany tu iest Peruwiański Poseł.

Podług prywatnych doniesień z Bayony, Xżę Jnfantado dla znayduiących wszędzie trudności złożyć miał urząd pierwszego Ministra. Słychać, iż dotychczasowy w Neapolu Poseł, P. Labrador, przeznaczony iest na iego mieysce.

List z Madrassu zapewnia, że Birmańskim Jenerałem Bundubla, który pod Donabew poległ, był Angielski Major, Carrol (iak sądzą naturalny syn Margrabi Hasting) który przed półtora roku za przestępstwa był skassowany.

Proiektowany zakład w zachodniey części miasta naszego dla nauki rzemieślniczey młodzieży liczy iuż 300 subskrybantów. Parlamentowy członek, P. Moore darował, na założenie w nim bibliioteki 150 xiążek. Wielu mężów zgłosiło się do dawania bezpłatnie nauk.

Rzeźbiarz Klin zrobił kolosalny posąg, wystawiaiący miasto Londyn w postaci siedzącey kobiety.

Z Vigo piszą pod dniem 5 b. m. iż w głębokości morza odkryto iuż 6 zatopionych okrętów, które dnia 7 za pomocą nurkowey machiny zaczną wydobywać.

Liczba znayduiących się niedawno gości na obiedzie u nowego Lorda Prezydenta wynosiła do 2000.

Opis iesienney podróży przez Grecyą przez P. Lytton Bulwer wychodzi w tych dniach z druku. Podobneż opisy wydane zostaną przez P. Emerson, Hr. Pecchio, i t. d. tak, iż będziemy mieli dokładne wiadomości o Grecyi.

Przez nowyjork nadeszły z Limy doniesienia do 29 Lipca. W rzeczonym dniu Dowodcy Angielskich okrętów, Kapitanowie Brown i Maxwell, otrzymali od Jenerała Hiszpańskiego Rodil pozwolenie wysiądzenia na ląd, który ich naygościnniey przyiął i uczęstował. Stan osady, podług tych ocznych świadkow, nie znayduie się w tak nędznym stanie

iak go okrętowe doniesienia odmalowały.

Boliwar, podług doniesień z Bogota pod dniem 29 Sierpnia, oczekiwany iest w Grudniu w Panama.

Z Karakas donoszą, iż Deputowany Michelena mianowany został Konsulem ieneralnym w Anglii.

Trzęsienie ziemie, które w nocy z dnia 20 na 21 Września na Demerara wielkie zrządziło szkody, czuć się także dało w południowey Ameryce.

Podług listów z Kantonu (w Chinach) pod dniem 22 Maia, stało tam do zebrania na okręty 100,000 skrzyń herbaty na rachunek kompanii Wschodnio-Jndyyskiey.

Z Sincapore nadeszło tu doniesienie, iż Siamsowie sposobią się do woyny przeciw pokoleniom Malayskiem, i wkrótce oczekiwano ich udzerzenia na Perah i Salangore.

W Li cu wybuchnęły na wyspie Jawie zaburzenia, gdy Xżę Dipo Negoro w Rejencyi Dioeiokerta oświadczył się publicznie przeciw rządowi Niderlandskiemu. Dowodzący w wschodnich osadach siłą zbroyną Jenerał Kock, udał się dnia 29 Lipca do Samarang dla obięcia osobiście dowodztwa. Powstańcy stali tylko o 30 mil Angielskich od Samarang, a rozszerzywszy się w prowincyi Kadue, i w Makassar wzięli się mieszkańcy do obrony.

Z Mexyku d. 24 Lipca.

Pułkownik Bassadre, należący do poselstwa Mexykańskiego w Bogota, przybył tu z zatwierdzonym traktatem przymierza między Mexykiem i Kolumbiią. Handlowy traktat nie został iednak z tey przyczyny zatwierdzony, że Kolumbiia w traktacie swoim z Angliią niezastrzegła korzyści handlowych dla innych Mocarstw, a nawet dla kraiów Amerykańskich.

Kongress postanowił kosztem kraiu zbudować mennicę.

Z Port-au Prince (na Haity) d. 7 Października.

Bryg Francuzki Albinos przybył tu onegday po 45 dniowey żegludze z Bordeaux; iest to pierwszy okręt, ktory znizone dla Francyi cło opłaci. Czynności handlowe nie są tu wielkie; Niemcy i Anglicy zapełnili rynki swoiemi towarami, do czego przydać potrzeba, iż ludność tuteysza nie iest wielka i maiętna. Osiądnie tu cudzoziemca kosztuie wiele pieniędzy: za patent płacić rocznie musi około 2700 tal: Pruskich; czynszu od domu drzewianem magazynem 1600 do 1900 tal: a od murowanego magazynu przeszło 4000 talarow. Jnne opłaty są równie znaczne. Kawy funt biorąc cetnarem kosztuie tu blisko półtrzecia srebrnych groszy.

Z Nowegojorku d. 1 Listopada.

Wielkie narodowe dzieło połączenia ogromnych iezior przez kanał z Oceanem ukończone nakoniec szczęśliwie zostało. Dnia 26 Października o godzinie 10 z rana popłynął ztąd pierwszy okręt przy wystrzałach z dział z jeziora Erie przez kanał do Brandy Hook, a ztamtąd na powrot do Buffalo, w odległości 1088 mil Angielskich. Powróci tu dnia 4 Listopada i przygotowane są na iego przybycie wielkie uroczystości. Olbrzymie to dzieło okazuie, co siła poiedynczego stanu północney Ameryki zdo-

łać potrafi. W 8 latach ukończone zostało kosztem iedynie naszey prowincyi i imie Clintona czyni w dziełach nieśmiertelnem.

Mieszkaiący tu Jrlandczykowie utworzyli związek pod nazwiskiem: "przyiaciol Jrlandyi", i wydali ognisty adres do swych braci w Jrlandyi. Postanowili także rozesłać do wszystkich kraiow południowey Ameryki w ięzyku Hiszpańskim opis cierpien Jrlandyi.

Z Hagi dn. 29 Listopada.

Wedle wyroku Królewskiego, ci tylko Katoliccy młodzieńcy poświęcaiący się stanowi Duchownemu, mogą bydź na fundusz w Seminariach przyięcemi, ktorzy okażą, iż przez 2 lata słuchali nauk w Uniwersytetach kraiowych i złożyli examina w Lowanium.

Liczba uczących się w Uniwersytecie Greningi wynosi roku tego do 514.

w Gringem utworzył się także w tych dniach komitet za Grekami.

Przed kilku dniami przybyli tu 2 włościanie z Fryzyi, oba sołtysi, w towarzystwie krasomowcy, i prosili o posłuchanie u J. K. Mci. Gdy Szambelan czynił im trudność w przypuszczeniu, rzekł włościanie: "Donieś tylko WPan Krolowi, iż ten i ten chce z nim mówić a będzie mu prawdziwie przyiemno." Szambelan zaniósł to poselstwo Krolowi, ktory rozkazał wniyść przybyszom. Po zwykłych ukłonach zaczął krasomowca swoie Kazanie, ale tak dalece się rozszerzał, iż ieden z Włoscian przerwał mu w połowie mową i rzekł: Krolu niepotrzeba tu tak wiele mowić i wybaczać, idzie tu tylko o tamę, ktorey naprawić nie iesteśmy wcale w stanie. "Usiądźcie przyiaciele (rzekł Krol) i pomowmy z sobą." Rzecz została wyiaśnioną i Fryzowie odeszli tak ucieszonemi, że ieden z nich Szambelanowi wetchnąć w rękę chciał 2 talary. Ten rośmiał się i pożegnał zadziwionych deputowanych tak z łaskawości swoiego Krola, iak też nieinteressowności wprowadzaiącego.

Z Liworna d. 16 Listopada.

Dnia 13 b. m. weszła do portu naszego brygantyna Toskańska, ktora oprocz innego ładunku, przywiozła przeszło 50 podróżnych samych Europeyczykow. Oprocz 3 officerów Francuzkich ktorzy w Egipcie przeciw Grekom służyć niechcieli i oddalonemi zostali, znayduią się prawie sami rzemieślnicy i fabrykanci, ktorzy klimatu Egipskiego znieść niemogli i powracaią na wspolnie widomi, dla poratowania się w swey oyczyznie. Przez nich dowiedzieliśmy się, że Turecko Egipska flotta od d. 18 do 21 Października z Alexandryi odpłynęła, i w ogóle składa się z 204 żaglów, 44 Tureckich 67 Egipskich i Barbareskich (przy) ktorych znayduie się 17 palnych i ieden parowy statek) i 93 przewozowych okrętów. Lud ich iest mieszaniną z rożnych narodów, a znayduiące się na nich woyska wynoszą do 8000 piechoty i do 900 iazdy. Kapitan Basza miał odpłynąć nieukontentowany z Vicekrola.

Podług listów z Zante pod dniem 23 z m. Ibrahim Basza miał w różnych mieyscach ponieść na nowo klęski.

Stawiane tu teraz są dla Vicekróla

Egipskiego liniiowy okręt na 64 dział i korweta na 24 dział. Zamowiono tu także dla niego wiele ammunicyi i lin. Słychać nadto, iż w tey chwili w rożnych Europeyskich portach budują dla tegóż 36 woiennych okrętów.

Ośmnaście skrzyń przywiezionego na wzmiankowaney wyżey bryganrynie szkła, okazuią do iakiey doskonałości doszedł w Egipcie ten fabrykat.

Z Korfu d. 1 *Listopada.*

Woyska Tureckie oblegaiące Missolongi, cofnęły się o dwie godziny drogi od twierdzy, i Grecki Jenerał Karaiskaki odcina im ciągle dowoz żywności.

Wczoray przybyła tu korweta przywiozła wiadomość, w wodach Milo napotkała flotę Grecką z 70 żagłów złożoną.

Z Smirny d. 20 *Października.*

Wczoray przybyła tu Angielska fregata Cambrian, Komodora Hamilton, i przywiozła dwoch Baszow, ktorych Grecy tak długo w niewoli w Napoli di Romania trzymali i nakoniec za syna Petro-Beja i 60 kilku Greków wymienili. Komodor popłynął ztąd do Korfu, dla zabrania ztamtąd Posła Angielskiego, P. Straford Canning i zawiezienia do Stambułu.

Podług doniesień z Napoli di Romania pod dniem 10 Października przybył tam z niewoli Tureckiey syn Petro-Beia i zaprzysiągł wszystkiemi siłami bronić oyczyzny.

Z Sztokolmu d. 22 *Listopada.*

Oprócz wzmiankowanego iuż towarzystwa do obrabiania kopalni kraiowego kobaltu, utworzyło się ieszcze iedno, składaiące się z 20 akcyy, każda po 4444 talarow bankowych.

Podług listów z Gotenburga zatopiły się pod tameczneml brzegami niedawno 3 Angielskie okręty. Osady ich wyratowane zostały.

Pomiędzy officerami, którzy odznaczyli się w woynie Anglikow przeciw Birmanów, znaydzie się także Szwed nazwiskiem Lindquist.

Od nieiakiego czasu okradziono po prowincyiach wiele kościołów.

Z Emden d. 28 *Listopada.*

Potężne burze, które w Lutym r. b. tak w naszey oyczyźnie, jako i w innych kraiach wielkie poczyniły spustoszenia, ponowiły się od niedawnego czasu. Wczoray tak bardzo dawniey uszkodzone nasze miasto, zostało znowu wylewem nawiedzone, ktory przy nagłym wezbraniu wody większe ieszcze niżeli poprzedzaiące poczynił spustoszenia. Całe miasto było zalane i w naywyższych mieyscach dochodziła woda do 5 stop wysokości. Popsuła domy, sprzęty i inne rzeczy, i w wielu ulicach bruk powyrywała.

Z innych okolic niemamy ieszcze dokładnych wiadomości o tey powodzi, wiemy tylko, iż tamy w rożnych mieyscach nadwerężone zostały, ale przecię żadna nie iest zerwana.

DODATEK
DO Nr. 100.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA dnia 14 GRUDNIA 1825 roku we SRODĘ.

Z Wiednia d. 3 Grudnia.

Kr. Bawarski rzeczysty Radca tayny, Baron Staenlein, miał dnia 1 b. m. zaszczyt złożyć J. C. K. Mci na prywatnem posłuchaniu nowy list wierzytelny iako Kr. Bawarski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy tuteyszym C. K. Dworze.

Uprzywileiowany Austryiacki narodowy bank ogłosił następuiące Uwiadomienie:

Aby przedsięwziąć można w należytym porządku potrzebne opisy do wypłacenia dywidendy za drugie półrocze 1825, począwszy od dnia 20 Grudnia 1825 nie będą w likwidaturze uprzyw. Austryiackiego narodowego banku akcyie opisywane, zaciągane, niteż kupony wydawane.

Opisywanie i zaciąganie iakoteż wydawanie kuponów zacznie się znowu w dniu 2 Stycznia 1826.

Z resztą dywidenda na te półrocze przypadaiąca, podług maiącey nastąpić w tey mierze uchwały Wydziału bankowego w dniu 9 Stycznia, zostanie ogłoszoną i wydaną.

W Wiedniu d. 24 Listopada 1825.

Melchior Kawaler *Steiner*,
Zastępca Gubernatora banku.
Bernard Baron *Eskeles*,
Dyrektor banku.
Jan Konrad Hippenmeyer,
Dyrektor banku.

Z Drezna d. 24 Listopada.

N. Król udzielił panuiącemu Xciu na Anhalt-Bernburg, równie iak Kr. Bawarskiemu Radcy stanu Walden order Korony ruciancy, a Kr. Bawarskiemu Wielkiemu Mistrzowi obrzędów, Hr. Sandizell, wielki krzyż cywilnego orderu zasługi.

Odiechała ztąd owdowiała Xiężna Dwochmostów.

Z Frankfortu d. 27 Listopada.

Xżę Grecki Kantakuzeno bawi ciągle ieszcze z synami swoiemi w Dreznie.

Po odieździe Kr. Hiszpańskiego Ministra z Szwaycaryi, Kawalera Corpas,

zastępuie iego obowiązki P. Lopez de la Torre iako sprawuiący interessa.

Dnia 22 b. m umarł tu znany z Matematycznych pism, P. Bleibreu.

Po 6cio miesięczney nieobytności Wielka Xiężna Heska powróciła z Auerbach do Darmstadtu.

Z Minchen d. 26 Listopada.

N. Król zniosł na mocy konstytucyi cenzurę na wychodzące w Minchen peryiodyczne niepolityczne pisma.

J. K. M. udzielił Baronowi Cotta i iego Wspólnikowi Church wyłączny przywiley na lat 12 do prowadzenia na rzekach Bawarskich żeglugi na parowych statkach.

Z Lipska d. 29 Listopada.

Dziś o godzinie 8 w wieczór mieliśmy tu burzą z częstą błyskawicą, wichrem i deszczem, a nawet grzmot słyszeć miano.

Od brzegów Menu d. 2 Grudnia.

Panuiący Xżę na Anhalt-Köthen i Xiężna Małżonka iego w powrocie z Paryża do Köthen, przybyli dnia 26 do Norembergi. Nazaiutrz obeyrzeli osobliwości miasta i odwiedzili teatr, a dnia 28 udali się w dalszą drogę.

W tymże dniu rano przybył do Norembergi Kr. Angielski Jenerał porucznik Hudson Lowe, a w południe udał się w dalszą drogę przez Wiedeń i Stambuł na swoie gubernatorstwo do Ceylon.

Dnia 21 Listopada umarł w Wiedniu w swoim pałacu na paraliż JO. Xżę Karol Eugeniusz Lotaryński, urodzony dnia 25 Września 1751. Był to ostatni męzki potomek szanownego Domu Lotaryńskiego i bliski krewny Ces. Austryiackiey Rodziny; dla tego zawdział Dwór na trzy dni po nim żałobę.

W kraiach południowo-Niemieckich zamówiono znaczną ilość płótna do Kolumbii i Brezylii. Tak więc wieśniacy, przy niskiey cenie zboża, maią nadzieię polepszenia swego swego losu uprawą lnu.

W szpitalu w Bambergu, używaią od półtora roku następuiącego sposobu, który piiawki zdrowo utrzymuie, i nawet służy do ich rozmnożenia. Tym celem ustawione iest obszerne naczynie napełnione przez połowę wodą, a przez połowę mułem z pod korzeni kalmusowych. Kurek u spodu naczynia służy do ostrożnego spuszczenia wody, a leiek do wpuszczania wody rzeczney. Woda powinna mieć stósowną temperaturę, a całe naczynie potrzeba nakryć grubem płótnem. Używanych piiawek nie należy mieszać z nieużywanemi.

Dnia 12 Października około godziny 7mey wieczorem w czasie pogody pokazał się nad miastem Höxter iasny meteor wielkości 12 do 16 stóp, i w kilka minut zniknął; za godzinę iednak znowu się pokazał. Jedna część iego spuściła się na dach pewnego domu, a druga unosiła się w powietrzu nad tymże domem. Gdy znowu obie części wzbiiały się w górę, wydawały światło podobne do dalekiey łuny. Massa ta zniknaiąc była pędzona wiatrem ku stronie południowo-zachodniey.

Jako przykład szczególnieyszego czucia psow, następuiące zdarzenie posłużyć może. P. D., we Francyi, wielki mi-

łośnik polowania, miał ulubioną sukę, ktora w wieyskim iego domu żywiła się i sypiała. W zeszłym miesiącu oszczeniła się; Pan zalecił służącemu, aby szczenięta potopił, skoro się tylko suka oddali. Ta za powrotem nie znalazłszy szczeniąt, smutna i niespokoyna, póty biegała, póki ich nie wynalazła. Poznosiła iedno po drugiem, składaiąc u stóp Pana swoiego, gdy iuż z ostatniem przyszła, wlepiła, w nie oczy i natychmiast żyć przestała.

Z Neapolu d. 28 Października.

Od dnia 3go b. m. znayduie się tu Kommissarz Ziednoczonych Stanów północney Ameryki, żądaiący od naszego rządu wynagrodzenia za skonfiskowane towary poddanym północney Ameryki podczas woyskowego zaięcia Neapolu. Dotąd nie są ieszcze układy w tey mierze ukończone.

Do Castallamare przybył przed kilku dniami nowy oddział z 145 rekrutów Szwaycarskich złożony, dla gwardyi Królewskiey.

Rząd nasz wypuścił niedawno w dzierżawę opłaty rogatkowe miasta naszego Liwerantowi woyska Austryiackiego, P. Dupont, za 8 mill. Fr. rocznie i innemi dla kraiu zawarowanemi korzyściami. Tenże oświadczył się do zadzierżawienia wszystkich ceł naszych.

Teatr Narodowy.

Jutro we Czwartek d. 15 b. m. daną będzie nowa nigdy tu niewystawiona Komedya 1 akcie, wierszem przez Hrabiego Fredrę: *Pierwsza lepsza, czyli Nauka zbawienna.* Którą poprzedzi Komedya w 1 akcie, wierszem oryginalnie przez L. A. Dmuszewskiego napisana: *Litwin, Podlasiak i Warszawianin.* Na zakończenie d nią będzie Krotofila bardzo zabawna: *Widowisko, któremu trudno dać nazwisko.*

Dnia 12 i 13 Grudnia 1825 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	12	—	11	—	10	—	8	15
— *Żyta*	7	15	6	—	6	15	6	—
— *Jęczmienia*	6	—	5	—	4	15	4	—
— *Owsa*	3	24	3	18	3	15	—	—
— *Jagieł*	16	—	15	—	14	15	14	—
— *Grochu*	6	15	6	—	5	15	—	—
— *Rzepaku*	13	—	12	15	12	—	11	15

W Gdańsku dnia 5 Grudnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	600.
Żyta	—	—	318	—	330.
Jęczmienia	—	—	270	—	300.
Owsa	—	—	180	—	210.
Grochu	—	—	270	—	304.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 168 Ciągnieniu dnia 14 Grudnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

4. 9. 27. 66. 45.

Przyszłe 169 Ciągnienie dnia 21 Grudnia r. 1825 przypada.

UWIADOMIENIE.

iany, paczka pierwszego gatunku po Zlp. 3, a drugiego po Zlp. 2

Jan Nep: Walter.

UWIADOMIENIE.

Niżey podpisany ma honor polecić się Przeswietney Publiczności, iż podeymuie się restaurowania Obrazów. Zastać go można w Akademii Sztuk pięknych na ulicy Grodzki na pierwszem piętrze. — W Krakowie dnia 10 Grudnia 1825.

Józef Brodowski
Prof. Malarstwa i rysunków w Akademii Krakowskiey.

UWIADOMIENIE

O LOTERYI.

Ciągnienia

Wielkiey Loteryi w Wiedniu u Synów Daniela Coith na

DWA

NAYPIĘKNIEYSZE i NAYWIĘKSZE TAMECZNE DOMY,

stoiące na placu Graben zwanym, pod L. 1122 1123 iuz nieodzownie nastąpią:

Pierwsze na dniu 17 Listopada r. b. zaś Drugie w dniu 4 Stycznia roku nadchodzącego.

Główny Trafer tey Lotteryi stanowi rzeczone dwa Domy, z których czysty dochod roczny wynosi do Zlp. 80,000 a za które, handlowy dom Synów Daniela Coith, urzędownie gwarantuie za okazaniem i odstąpieniem wygrywaiącego losu, wyliczyć natychmiast w gotowiźnie Zlot: Ryńsk: 300,000 w Cwancygierach, które na Polską monetę 1,300,000 mówię Milion Trzykroć Sto Tysięcy Złotych Polskich czynią.

Oprócz głównego Trafera, są pieniężne wygrania, po Złot: Reńsk: 50 000. 20,000. 10,000. 5000. 1000. 500. 200. 100. i tak stopniowo, aż do Złot: Reńsk: 20 w Wiedeńskiey Walucie, na 3571 losów przypadaiące. — Daley, 10,000 traferów w złocie, przeznaczone na 10.000 Freylosów czerwonych po 1000. 300. 200. 100. 50. 20. 10. 5. 2. Czerwonych Złotych, i ⅓ Souveraind'ora w złocie, które wszystkie bez wyiątku wygrać muszą, za których każdy graiący dostarczony mieć będzie ieden bezpłatnie, kto aż do dnia 15 Października r. b. kupi i zapłaci 10 sztuk losów czarnych, po upłynieniu zaś tego terminu, tylko przy zakupieniu sztuk 15 losow takowych. — Oprócz tego, będą na końcu wyciągnięte, 20 Premiów dla losów w obydwóch ciągnieniach nie wyszłych, każda po Złotych Reńsk: 1000 w Wied: W.

Przy pierwszem ciągnieniu, wyciągnięte będą

wygrania pieniężne, po Złotych Reńsk: 50,000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey, i 10.000 czerwonych Frey losów, na które wszystkie, wygrania przypadaią w złocie.

Przy drugim ciągnieniu, wygrane będą DWA DOMY i reszta pieniężnych Traferów po 20,000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey. Na koniec 20 Premiów, po Złot: Reńsk: 1000 w Wiedeńskiey Walucie,

na losy po obu ciągnieniach w kole pozostałych.

Los kosztuie Złot: Reńsk: 15 w W. W. Plan obszerny tey Lotteryi i losów, dostać można w Krakowie w handlu Macieja Wentzel, przy głównym Rynku pod L. 18.
